

Voorstel aan : Gemeenteraad van 26 oktober 2015
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 13 oktober 2015
Nummer : 53
Onderwerp : Vaststelling Bestuursrapportage 2015
Bijlage(n) : Concept raadsbesluit
Steller advies : Dhr. T.J. van Markesteijn, dhr. P.J. Smid

Samenvatting : In deze Bestuursrapportage 2015 leggen wij uit waar wij financieel staan en wat de voortgang van de afspraken uit de Begroting 2015 is. Dit leidt tot diverse begrotingswijzigingen voor het lopende begrotingsjaar 2015.

Voorgestelde beslissing : 1. de begrotingswijzigingen 2015 vast te stellen;
2. de begrotingswijzigingen 2015 voortvloeiende uit de kapitaallastenschuif vast te stellen;
3. de budgettair neutrale technisch administratieve mutaties 2015 vast te stellen.

BESTUURSRAPPORTAGE 2015

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Financiële mutaties en voortgang per programma	6
2.1 Burgerrelaties	6
2.2 Openbare orde en veiligheid.....	9
2.3 Raad en raadsondersteuning	11
2.4 College en Middelen.....	12
2.5 Wegen, water en groen en verkeer.....	16
2.6 Ruimtelijke ontwikkeling	20
2.7 Milieu	24
2.8 Onderwijs	25
2.9 Economische zaken	26
2.10 Werk en Inkomen	28
2.11 Cultuur	30
2.12 Sport en recreatie	31
2.13 Welzijn en Zorg.....	32
2.14 Sociaal Domein.....	34
2.15 Bestemmingsreserves.....	37
2.16 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	38
3 Kapitaallastenschuif.....	41
4 Grondexploitaties	43
5 Technisch administratieve wijzigingen	44
6 Verklarende woordenlijst	49
7 Voorstel Bestuursrapportage 2015	51

1 Inleiding

In hoofdstuk 2 tot en met 5 presenteren wij de door ons voorgestelde begrotingsmutaties. Wanneer u akkoord gaat met deze begrotingsmutaties, is op dit moment onze verwachting, dat het exploitatiesaldo over 2015 € 558.115 (nadelig) bedraagt. Dit is als volgt te specificeren:

(bedragen in €; mintekens zijn voordelig, peildatum 1 juli 2015)

	2015
Saldo Begroting 2015	-49.628
Burap 2015 mutaties	607.743
Nieuw begrotingssaldo	558.115

De totale begrotingsmutatie 2015 is als volgt te verdelen over de programma's:

(bedragen in €; mintekens zijn voordelig, peildatum 1 juli 2015)

Programma	Financiële mutaties [H.2]	Kapitaal-lastenschuif [H.3]	Techn. ad-min. wijzig. [H.5]	Totaal 2015
Burgerrelaties	-20.000	-3.896	12.000	-11.896
Openbare orde en veiligheid	-182.910	0	0	-182.910
Raad en raadsondersteuning	7.200	0	0	7.200
College en Middelen	160.851	643.149	306.657	1.110.657
Wegen, water en groen en verkeer	148.500	-323.989	14.002	-161.487
Ruimtelijke ontwikkeling	-224.058	0	-20.000	-244.058
Milieu	0	-9.517	-20.775	-30.292
Onderwijs	0	-5.626	-5.000	-10.626
Economische zaken	153.465	-312.397	-20.036	-178.968
Werk en Inkomen	154.321	0	-12.700	141.621
Cultuur	3.741	-19.863	-7.000	-23.122
Sport en recreatie	0	0	0	0
Welzijn en Zorg	290.531	0	-10.148	280.383
Sociaal Domein	-146.990	0	-12.500	-159.490
Bestemmingsreserves	295.231	0	-224.500	70.731
Totaal	639.882	-32.139	0	607.743

Dit betekent het volgende voor het verwachte verloop van de Algemene Reserve (AR) gedurende 2015:

Stand Algemene Reserve per 1 januari 2015	3.700.573
Bij: resultaatsbestemming 2014	385.500
Bij: begrote toevoeging kapitaallastenvoordeel oude afboekingen	60.000
Af: begrote onttrekking aan AR i.v.m. incidenteel sluitend maken Begroting 2015	-100.000
Af: verwacht nadelig saldo na Bestuursrapportage 2015	-558.115
Verwachte stand AR ultimo 2015 (peildatum 1 juli 2015)	3.487.958*

* Dit is de verwachte stand van de AR ultimo 2015 in geval van volledige onttrekking van het nadelige saldo aan de AR.

Onze totale beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de optelsom van AR en onbenutte belastingcapaciteit. Per 31 december 2015 is naar verwachting sprake van een weerstandscapaciteit van € 3,5 miljoen (AR) + € 0,8 miljoen (onbenutte belastingcapaciteit) = € 4,3 miljoen. Dit is voldoende om de gekwantificeerde risico's af te dekken. Die bedragen op basis van de laatste berekening, die is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen in het Jaarverslag 2014, € 4,3 miljoen.

In hoofdstuk 2 geven wij per programma een toelichting op de begrotingsmutaties per product en op de voortgang. In hoofdstuk 3 geven wij een nadere toelichting op de effecten van de kapitaallastenschuif. In hoofdstuk 4 geven wij de effecten van de najaarsactualisatie van de grondexploitaties weer en in hoofdstuk 5 gaan wij in op de technisch administratieve mutaties. Wij sluiten af met ons voorstel.

Voor zowel de financiële mutaties als de tekstuele voortgang geldt dat dit de stand per 1 juli 2015 betreft. Dit kan betekenen dat na die datum ontwikkelingen zijn geweest of besluiten zijn genomen die nog niet in de tekst of cijfers zijn verwerkt.

2 Financiële mutaties en voortgang per programma

2.1 Burgerrelaties

Toelichting financiële mutaties

Burgerzaken (Basisregistratie personen)

Verkiezingen

De uitvoering van de verkiezingen is ruim binnen het beschikbare budget uitgevoerd. Van het budget is ongeveer € 20.000 niet besteed, wat wij hier als voordeel aframen.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
024 Gemeentewinkel	41.440	0
028 Burgerlijke Stand	228.380	0
029 Burgerzaken	415.206	-20.000
030 Vastgoedregistratie	575.618	0
042 Lijkschouwing	7.025	0
Totaal programma	1.267.670	-20.000

Voortgang

Gemeentewinkel

Op dit moment geven wij invulling aan een kwaliteitshandvest dienstverlening met bijbehorende servicenormen. De verwachting is dat dit handvest in het vierde kwartaal van dit jaar aan u ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Burgerlijke stand

Huwelijken

Het was de verwachting dat in 2015 ongeveer 80 huwelijksvoltrekkingen in onze gemeente zouden plaatsvinden. Tot nog toe zijn ongeveer 60 huwelijken voltrokken of gepland voor dit jaar. Wij gaan ervan uit dat de 80 geplande huwelijksvoltrekkingen worden gerealiseerd.

Naturalisaties en opties

Het ministerie van Veiligheid & Justitie en de VNG onderzoeken gezamenlijk of een herinrichting van de processen Naturalisatie en Optie noodzakelijk is. Mogelijke herinrichting van deze processen is erop gericht om kleinere gemeenten te ontlasten. Het voornemen van het ministerie om medio 2015 het onderzoek naar de nieuwe processen afgerond te hebben is niet gehaald. Het is daarmee nog niet duidelijk hoe het proces rondom de Naturalisatie en Optie in de toekomst wordt ingericht en welke rol wij daarin vervullen.

Burgerzaken (Basisregistratie personen)

De inhoudelijke kwaliteit van de Basisregistratie personen (BRP) is aantoonbaar verder verbeterd. Tevens is de eerste Zelfevaluatie BRP met goed gevolg uitgevoerd en daarmee wordt voldaan aan de eisen van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG, voorheen Agentschap BPR).

De gegevens van geëmigreerde personen zijn initieel aangeleverd aan de Registratie Niet Ingezetenen (RNI). Dit is zonder problemen verlopen. De RNI is een onderdeel van de Modernisering GBA/BRP.

Er zijn toezichthouders BRP aangewezen die op pad zijn geweest om adresonderzoek ter plaatse te doen. Hiermee wordt een verdere verbetering van de inhoudelijke kwaliteit van de BRP beoogd. In voorkomende gevallen kan mogelijke adresfraude worden gesignaleerd.

Het Handboek Informatiebeveiliging is in gebruik genomen. Dit handboek bevat een algemeen deel, de zogenaamde Baseline Informatiebeveiliging en onder andere een deel specifiek gericht op de BRP en de andere basisregistraties. Tevens is een groot deel van de werkprocessen aangepast om hiermee te voldoen aan de Wet BRP.

Er is veel aandacht besteed aan de inschrijving van de in Onnen gevestigde asielzoekers. Medewerkers zijn geïnstrueerd om de intake en de registratie in de BRP van de asielzoekers uit te voeren.

Verkiezingen

In 2015 zijn twee geplande verkiezingen georganiseerd. Het was voor het eerst dat twee verkiezingen op één dag werden gehouden. In de Voorjaarsnota hebben wij aangegeven dat de organisatie ervan goed is verlopen. De uitvoering van de verkiezingen is ruim binnen het beschikbare budget uitgevoerd. De personen die normaliter voor een enkele verkiezing worden ingezet, waren grotendeels ook inzetbaar voor de tweede verkiezing. Voor een klein deel van de werkzaamheden zijn extra mensen ingezet.

Informatisering/Automatisering

Ontwikkelingen Geo-informatie

Geo-informatie speelt een steeds belangrijker rol in onze dienstverlening en beleidsvorming. Veel informatie kent een locatiegebonden component. Het vergelijken van informatie op basis van locatie en omgeving wordt steeds belangrijker op velerlei beleidsterreinen. Om bijvoorbeeld meer inzicht te krijgen in de ontwikkelingen die te maken hebben met het sociaal domein, wordt gestart met het ontsluiten van buurt- en wijkinformatie via de kaart.

Invoering Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) treedt op 1 januari 2016 in werking. Een ieder kan de informatie uit de BGT vrij gebruiken. Voor overheden en andere wettelijke gebruikers is het verplicht gebruik vanaf 1 januari 2017 geregeld. De oplevering van de BGT-Haren wordt in oktober 2015 verwacht.

BAG

Het ministerie heeft besloten de (her)inspecties op te schorten, totdat nieuwe regelingen zijn gemaakt met betrekking tot de inspecties. Waarschijnlijk wordt het een zelfevaluatie, zoals bij de Basisregistratie Personen. We zien dat steeds meer organisaties gebruik maken van de BAG-gegevens. Zodoende ontvangen we meer terugmeldingen en dit komt de kwaliteit van de BAG ten goede.

Gegevensmakelaar

De Gegevensmakelaar zorgt ervoor dat de diverse basisregistraties gegevens van elkaar kunnen gebruiken en bevat steeds meer koppelingen. Dit jaar wordt ook het Nieuwe Handelsregister gekoppeld aan de Gegevensmakelaar.

Kadaster

De Basisregistratie Kadaster (BRK) moet dit jaar worden geïmplementeerd, maar daarvoor moet eerst de koppeling BAG WOZ zijn afgerond. Dit laat helaas, door landelijke vertragingen, nog op zich wachten. Het nieuwe kadastrale systeem is een interactieve verwerking, dus de gegevens lopen niet meer zoals tot nu toe een maand achter, maar hoogstens 24 uur.

Lijkschouwing

Zoals in de Begroting en Voorjaarsnota is benoemd, zet de te verwachten extra uit te voeren lijkschouwingen zich door. Vooralsnog verwachten wij dat de uit te voeren lijkschouwingen binnen het beschikbare budget mogelijk is.

2.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting financiële mutaties

Brandweezorg en crisisbeheersing

In juli 2015 is het vereveningsfonds tussen de 23 Groningse gemeenten afgeschaft. Dit vereveningsfonds werd, namens de 23 gemeenten, beheerd door de Veiligheidsregio. Dit heeft voor het budget van 2015 een financieel voordeel van € 29.629 tot gevolg. Voor 2016 is het voordeel € 22.518.

In het voorjaar heeft de Veiligheidsregio besloten om de huidige en nieuwe kazernes in eigendom over te nemen. In de Voorjaarsnota hebben wij dit verwerkt. De ingangsdatum van de overdracht van eigendom was volgens het besluit 1 januari 2015. Inmiddels heeft de Veiligheidsregio aangegeven dat de uitvoering van het besluit meer tijd in beslag neemt doordat dit nagenoeg voor elke gemeente per kazerne maatwerk behoeft. Dit gaat niet meer lukken in 2015. Het idee van de Veiligheidsregio is om al het voorwerk in 2015 te verrichten en de financiële kaders voor 2016 nog ter vaststelling in het AB van oktober van dit jaar voor te leggen. Wij houden daarom vooralsnog rekening met uitstel van een jaar. Zie onderstaande tabel.

(Bedragen in €)

Jaar	Mutatie bijdrage aan Veiligheidsregio verwerkt in de Voorjaarsnota	Mutatie bijdrage aan Veiligheidsregio na 1 jaar uitstel	Mutatie te verwerken in de Burap 2015 / Begroting 2016
2015	149.281		-149.281
2016	125.854	149.281	23.427
2017	108.427	125.854	17.427
2018	86.000	108.427	22.427

Het voordeel van € 149.281 in 2015 ontstaat, doordat de hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio in verband met de over te dragen huisvestingstaken pas vanaf 2016 betaald hoeft te worden.

Voor zover de kosten van brandweezorg betrekking hebben op voorlichting in het kader van omgevingsvergunningen, worden de kosten voortaan toegerekend aan het product Omgevingsvergunningen verhaalbaar in programma Ruimtelijke ontwikkeling. Dat leidt hier tot een voordeel van € 4.000.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
035 Brandweezorg en crisisbeheersing	919.150	-182.910
036 Openbare Orde en veiligheid	129.276	0
037 Project nieuwe brandweerkazerne	0	0
Totaal programma	1.048.426	-182.910

Voortgang

Brandweezorg en crisisbeheersing

In 2015 wordt per kwartaal een vierde deel van onze bijdrage, volgens de vastgestelde 'gemeenschappelijk Veiligheidsregeling Groningen' overgemaakt. Het budget is toereikend om in 2015 hieraan te voldoen.

Openbare Orde en Veiligheid

Op dit moment zijn geen redenen aan te nemen dat onvoorziene uitgaven op dit product van toepassing zijn.

Het huidige budget voor 2015 is naar verwachting toereikend.

Project nieuwe brandweerkazerne

Voor het project nieuwe Brandweerkazerne is in 2015 geen budget opgenomen in de Begroting. Vanwege extra onderzoeken en uitgestelde besluitvorming zijn wel kosten gemaakt.

Het betreft voor een groot deel externe en interne uren. Naar verwachting vindt in oktober definitieve besluitvorming in de gemeenteraad plaats, rond de locatiekeuze.

2.3 Raad en raadsondersteuning

Toelichting financiële mutaties

Gemeenteraad en raadscommissies

De werkgeverscommissie Griffier heeft ingestemd met het volgen van de leergang leiderschap in de publieke sector door de griffier. De leergang zal eind 2015 beginnen. De kosten van € 7.200 ramen wij hier bij.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
001 Gemeenteraad en raadscommissies	181.676	7.200
004 Ondersteuning Raad	236.330	0
Totaal programma	418.006	7.200

2.4 College en Middelen

Toelichting financiële mutaties

Ondersteuning B&W

Voor het product Ondersteuning B&W geldt min of meer hetzelfde als voor het product Rechtsbescherming. Binnen dit product vallen de algemene juridische advieskosten en advies- en procedurekosten in beroepszaken. Wij zien in 2015 wel een duidelijke vermindering van de kosten voor de inhuur van extern advies en ondersteuning, maar het beschikbare bedrag in de Begroting is niet toereikend. Het bedrag is al jaren niet toereikend. Wij stellen voor om structureel een bedrag van ca. € 51.000 bij te ramen.

Rechtsbescherming

Net als voorgaande jaren blijft het lastig om op voorhand het aantal bezwaarschriften dat binnenkomt in te schatten. Op dit moment is het bij de Begroting beschikbaar gestelde budget al overschreden. We kunnen op dit moment niet aangeven of sprake is van een trend. Daarom stellen wij voor incidenteel een bedrag van € 45.000 bij te ramen.

Onroerende Zaak Belasting (OZB)

De OZB-opbrengst valt € 57.000 hoger uit dan geraamd. Dit voordeel is vooral het gevolg van areaaluitbreiding, dat wil zeggen een hoger aantal objecten door nieuwbouw.

Algemene Uitgaven en Inkomsten

Vanwege de meevallende kosten van omgevingsvergunningen kan minder BTW aan dat product worden toegerekend. Dat leidt op dit product tot een nadeel van € 30.450. Zie ook het product Omgevingsvergunningen verhaalbaar onder programma Ruimtelijke Ontwikkeling.

De verrekening van de stelposten voor loon- en prijsstijgingen leidt op dit product tot een nadeel van € 82.836.

Door het zuiverder toerekenen van salariskosten aan grondexploitaties en investeringen, worden meer uren die besteed worden aan de betreffende projecten geactiveerd, waardoor een voordeel ontstaat van € 100.000. Zie ook hieronder bij product Saldi kostenplaatsen.

Gemeentefonds

De Meicirculaire 2015 van het Gemeentefonds leidt tot een tegenvaller van € 339.753. Een belangrijke oorzaak hiervan zijn de, lager dan verwachte, Rijksuitgaven die via de zogenaamde trap-op-trap-af systematiek leiden tot een lagere algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Zie raadsbericht 2015-33 voor een uitgebreide toelichting.

Bijzondere baten en lasten

Het zogenaamde vereveningsfonds van de Veiligheidsregio Groningen is met terugwerkende kracht vervallen. Dit leidt op dit product, waar verrekeningen over voorgaande dienstjaren onder vallen, tot een voordeel van € 35.555, omdat de bijdrage over 2014 niet meer betaald hoeft te worden.

In verband met het bekend worden van de definitieve aantallen van Harense volumes van verdeelmaatstaven is de Gemeentefondsuitkering over de jaren 2013 en 2014 bijgesteld. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 7.708.

De verkoop van De Meent heeft, zoals eerder verwacht, plaatsgevonden in 2015 in plaats van in 2014. Daardoor is ook de toevoeging van de boekwinst aan de bestemmingsreserve Quintus School een jaar opgeschoven. Wij ramen de boekwinst van € 342.000 (voordeel) bij op het product Bijzondere baten en lasten en de toevoeging daarvan aan de reserve (na-deel) op het product Mutaties Reserves. Voor het begrotingsaldo als geheel is dit neutraal.

Saldi kostenplaatsen

De overheveling van de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de brandweer van de gemeenten naar Veiligheidsregio Groningen is verschoven van 1 januari 2015 naar 1 januari 2016 (zie ook de toelichting op de financiële mutaties in 2.2 Openbare orde en veiligheid. Dit leidt op dit product tot de volgende effecten op de Begroting: (Bedragen in €)

Jaar	Mutatie ivm verhuur huidige kazerne verwerkt in de Voorjaarsnota	Mutatie verhuur na 1 jaar uitstel	Mutatie te verwerken in de Burap 2015 / Begroting 2016
2015	-37.817	0	37.817
2016	-37.380	-37.380	0
2017	0	-36.942	-36.942

Het nadeel van € 37.817 in 2015 ontstaat doordat dit jaar nog geen sprake zal zijn van een verhuuropbrengst.

In verband met de invoering van de vennootschapsbelasting voor gemeenten per 1 januari 2016 ramen wij in 2015 een bedrag aan inhuur bij van € 20.000. Het gaat om specifieke fiscale expertise die we zelf niet in huis hebben.

In verband met de foutieve toepassing van onze overheadsystematiek is een fout in onze Begroting geslopen de kosten per saldo € 37.310 te laag geraamd zijn. Wij herstellen deze fout en dat betekent een nadeel van € 132.965 op product 100 Vastgoedbeheer in programma Economische Zaken en € 95.655 voordeel op product 293 Saldi kostenplaatsen in programma College en Middelen.

In verband met CAO-aanpassingen en pensioenakkoorden is sprake van een groter dan verwachte stijging van de totale personeelskosten. Wij stellen voor om per saldo € 149.000 bij te ramen. Hiervan ramen we een nadeel van € 249.000 op het product Saldi kostenplaatsen en een voordeel van € 100.000 op het product Algemene Uitgaven en Inkomsten. Het voordeel van € 100.000 heeft betrekking op het zuiverder toerekenen van salariskosten aan grondexploitaties en investeringen, waardoor meer uren die besteed worden aan de betreffende projecten worden geactiveerd.

Wij ramen incidenteel een bedrag van € 10.000 af, omdat wij minder iPads hebben vergoed dan verwacht.

Rente Reserves

In verband met een gedaalde netto-winst over 2014 is het dividend van BNG lager dan voorzien. Dit leidt tot een tegenvaller van € 7.798.

De latere storting van de boekwinst op de verkoop van de voormalige school De Meent (zie ook de toelichting hierboven bij product Bijzondere baten en lasten) in de Bestemmingsreserve Quintus School heeft als effect dat in 2015 nog geen rente over de reserve kan worden berekend. Dat leidt op dit product tot een nadeel van € 16.769.

Saldo Renteomslag

De rentepercentages op de in 2015 nieuw aangetrokken langlopende leningen lagen lager dan verwacht. Dit leidt tot een meevaller van € 70.106.

Het nog niet kunnen berekenen van rente over de Bestemmingsreserve Quintus School (zie hierboven bij product Rente Reserves) leidt op dit product tot een meevaller van € 16.769.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
002 Bestuurlijke Samenwerking	42.000	0
003 Representatie	15.100	0
005 Ondersteuning B&W	360.655	50.805
006 Burgemeester & Wethouders	349.692	0
017 Kabinetszaken	14.600	0
018 Beleidsplanning en Concerntcontrolling	408.465	0
019 Communicatie	273.219	0
022 Rechtsbescherming	171.170	45.000
023 Gemeentelijke Regelgeving	63.892	0
277 Waardering Onroerende Zaken	208.300	0
278 Onroerende Zaak Belasting	-4.101.907	-57.000
280 Overige belastingen	-139.722	0
283 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-1.207.535	13.286
284 Gemeentefonds	-24.353.956	339.753
286 Bijzondere Baten En Lasten	0	-369.847
293 Saldi Kostenplaatsen	1.409.121	201.162
298 Rente Reserves	-535.070	24.567
304 Saldo Renteomslag	-730.001	-86.875
Totaal programma	-27.751.977	160.851

Voortgang

Vennootschapsbelasting

Door invoering van de Wet modernisering van de vpb-plicht voor overheidsondernemingen per 1 januari 2016 worden wij belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (vpb) indien ondernemingsactiviteiten worden verricht. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar de activiteiten waarvoor mogelijk een vpb-plicht geldt. De verdieping en analyse waaraan nu gewerkt wordt, moeten de fiscale en financiële gevolgen inzichtelijk maken. Inzicht in de beleidskeuzes en de daarbij behorende consequenties, zullen essentieel zijn voor het uiteindelijk verschuldigde vpb bedrag.

De vpb is een tijdvakbelasting waarvoor wij in 2017 de aangifte voor 2016 moeten indienen en het verschuldigde bedrag moeten afdragen. Na afronding van deze verdiepfase en de beleidskeuzes is pas iets zinvols te zeggen over de hoogte van het bedrag. Wij zullen dit opnemen in de Begroting 2017 en verder.

Waardering Onroerende Zaken

Alle beschikkingen zijn eind februari 2015 verzonden. Het aantal bezwaarschriften is dit jaar weer gedaald, mede vanwege de voortzetting van een nieuwe aanpak. Veel potentiële bezwaren worden op voorhand als een reactie behandeld (informeel bezwaar). Dit levert voor de gemeente en de burger voordelen op zoals: snellere afhandeling, informeel mondeling overleg en lagere kosten voor de gemeente. De afhandeling van de bezwaren is inmiddels vrijwel afgerond. Enkele bezwaren lopen nog, in afwachting van de hoorzittingen. Tot nu toe zijn geen beroepen binnen gekomen. De herwaardering wordt jaarlijks na de zomervakantie opgepakt, dat zal ook dit jaar weer gebeuren. De inventarisatie van de objectkenmerken van de in de gemeente aanwezige objecten loopt volgens schema: iedere vijf jaar moet ieder object eenmaal bezocht zijn.

De algehele voortgang van de WOZ-werkzaamheden heeft dit jaar een compliment opgeleverd van de Waarderingskamer. De WOZ administraties zijn nog niet aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ (LV-WOZ). Dit heeft te maken met vertragingen bij de softwareleverancier(s) en bij de LV-WOZ. Het lijkt er op dat de aansluiting pas medio 2016 gestalte zal krijgen.

Onroerende zaakbelasting

De aanslagen OZB zijn in combinatie met de WOZ-beschikkingen in de derde week van februari 2015 verzonden. Er zijn geen objecten geblokkeerd. Begroot is een bedrag van € 4.172.000. De opbrengst bedraagt € 4.281.844. Dit is inclusief het correctiebedrag 2014, verwerking van het grootste deel van de bezwaren en de areaaluitbreiding.

Overige belastingen (Forensenbelasting en toeristenbelasting)

De aanslagen toeristenbelasting worden met dagtekening 30 juni 2015 opgelegd. In hoeverre dit lukt, is afhankelijk van het feit of alle gegevens op tijd binnen zijn.

Daarnaast is het moeilijk om in te schatten of de begrote bedragen gehaald zullen worden. Dit heeft alles te maken met de bezettingsgraad van de betreffende objecten, die nu nog onvoldoende inzichtelijk is.

De aanslagen Forensenbelasting worden na de zomervakantie met dagtekening 30 september 2015 opgelegd. Dit heeft te maken met het feit dat het soms lastig is om te bepalen of iemand zijn woning tot zijn beschikking houdt of dat deze bijvoorbeeld al geruime tijd in de verkoop staat. Een goede controle is het halve werk en scheelt veel bezwaarschriften en dus tijd achteraf. Ook over deze opbrengsten is nog weinig te zeggen.

Treasury

In de Begroting 2015 gingen wij uit van een financieringsbehoefte aan langlopende leningen (met een looptijd van een jaar of langer) van in totaal € 17,8 miljoen, voor een bedrag van € 2 miljoen in te vullen met (een) 1-jarige lening(en) en voor een bedrag van € 15,8 miljoen met (een) 15-jarige lening(en). Inmiddels is een drietal leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 17.800.000. Het gaat om de volgende leningen:

Datum opname	Hoofdsom	Looptijd	Type aflossing	Rentepercentage
13-1-2015	2.000.000	1 jaar	Ineens aan het einde van de looptijd	0,25%
23-1-2015	11.300.000	15 jaar	Lineair	0,908%
29-4-2015	4.500.000	15 jaar	Lineair	0,674%

Het gewogen gemiddelde rentepercentage op de nieuw aangetrokken leningen bedraagt 0,775%. In de paragraaf Financiering in de Begroting gingen wij uit van een gewogen gemiddeld rentepercentage op de nieuwe leningen van 1,64%.

2.5 Wegen, water en groen en verkeer

Toelichting financiële mutaties

Parkeervoorzieningen

De invoering van het nieuwe parkeerbeleid heeft tot meer invoeringskosten geleid dan was ingeschat. Omdat het begin januari nog mogelijk was om muntgeld in de automaten te werpen, moest in die maand nog een aantal ledigingsrondes worden gemaakt. Daarnaast is de bijdrage voor het Nationale Parkeerregister verhoogd en hebben we te maken gehad met instructiekosten voor de handhavers en het vervangen van een aantal relevante verkeersborden. Dit betekent in totaal een incidenteel nadeel van € 8.500.

Door het wegvallen van de optie om bij de parkeermeters met muntgeld te betalen, is het aantal pinpastransacties fors toegenomen. De daarvoor benodigde 'bundel' (de benodigde datacapaciteit voor verwerking van betalingen) is daarvoor al enige keren uitgebreid. Bij de overgang van betalen met muntgeld naar alleen pinnen is helaas niet onderkend hoeveel 'bundel' capaciteit benodigd is. Om de betalingen gaande te houden en geen capaciteitsproblemen op te lopen is de uitbreiding noodzakelijk gebleken. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 30.000.

Zoals verwacht heeft de daling van het aantal parkeerboetes in 2013 zich in 2014 doorgezet. Wij wijten deze daling voor een deel aan de minder gerichte parkeerhandhaving. Sinds de beëindiging van de inzet van stadswachten per 1 januari 2013 is die inzet namelijk minder effectief geworden. Wij zijn inmiddels in gesprek met de Stichting Veiligheidszorg Noord (VZN), de formele werkgever van de handhavers, om tot een efficiëntere parkeerhandhaving te komen. Dit betekent een incidenteel nadeel van € 50.000.

Begraafplaatsen

Er is sprake van een terugloop van het aantal begrafenissen waardoor minder inkomsten dan geraamd worden verwacht. Daarom hebben wij onze prognose voor het hele jaar naar beneden bijgesteld. Dit leidt tot een nadeel van € 60.000.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
047 Wegen, Straten en Pleinen	2.143.028	0
051 Openbare Verlichting	386.179	0
064 Parkeervoorzieningen	-298.346	88.500
065 Verkeer en Vervoer	130.657	0
077 Afwatering	49.069	0
172 Landschapsbeheer	91.067	0
177 Plantsoenen	1.530.356	0
233 Riolen	276	0
247 Begraafplaatsen	75.573	60.000
Totaal programma	4.107.859	148.500

Voortgang

Verkeer

Verkeerseducatie

Verkeerseducatie levert een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de verkeersveiligheid in onze gemeente. De coördinatie van verkeerseducatie in alle gemeenten in de provincie Groningen vindt vanaf 2015 plaats via het secretariaat van het Verkeer- en Vervoer Beraad. In plaats van subsidie van de provincie te ontvangen en daarmee activiteiten uit te zetten, leveren wij een financiële bijdrage aan het VVB waarmee zij (in overleg met ons / VVN Haren) activiteiten coördineren.

Krediet verkeersmaatregelen

Vanaf 2013 fungeert het GVVP als leidraad voor het nemen van verkeersveiligheidsmaatregelen. Bij de totstandkoming van het GVVP zijn in de dorpen bijeenkomsten gehouden waarbij een inventarisatie is gemaakt van verkeersknelpunten. Ook in 2015 lossen wij, waar mogelijk, deze knelpunten zoveel mogelijk op. Om de kosten te drukken wordt hierbij zoveel mogelijk geprobeerd de maatregelen uit te voeren in combinatie met onderhoud wegen en riolering ("werk met werk maken"). Voor verkeersmaatregelen 2014 is het volledige krediet overgeheveld/gereserveerd voor het aanpakken van de Rijksstraatweg te Glimmen. De maatregelen hiervoor zijn momenteel in voorbereiding.

Op dit moment lopen de verkeer en vervoerszaken op koers conform de planning.

Openbaar vervoer

In het concept "dienstregeling 2016" van het OV bureau zijn wijzigingen voor het openbaar vervoer opgenomen. Naar verwachting komt de servicebus per 2016 definitief te vervallen en de lijnen 54 en 58 worden gebundeld tot één nieuwe lijn 51. Met het OVbureau is verkend of het mogelijk is om deze lijn 51 (nu nog lijn 54) via station Haren en het nieuwe Zernike College Kerklaan te laten rijden. Deze wijziging is nu opgenomen in het concept "dienstregeling 2016". Als deze wijziging definitief wordt moeten ook extra haltes en extra voorzieningen worden gerealiseerd. De exacte locatie, het aantal en de kosten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

Fietsroute Plus

In het gemeentelijk verkeer en vervoer plan is de wens opgenomen om een fietsroute plus te realiseren tussen Groningen en Zuidlaren via de Kerklaan en Schoutelaan. Om inzicht te krijgen in ruimtelijke mogelijkheden en de kosten hiervan hebben wij een eerste schetsontwerp en kostenraming uitgewerkt. Voor het realiseren van deze fietsroute zijn middelen vanuit de regio benodigd. Om deze middelen te verkrijgen is vanuit de regio deze fietsroute opgenomen in de uitvraag Beter Benutten II van de Regio Groningen Assen bij het Rijk. Op dit moment is echter nog geen uitsluitsel te geven of voldoende middelen beschikbaar komen.

Fietsverbinding tussen Rijksstraatweg en Kerklaan

Uit nader onderzoek is gebleken dat een rechtstreekse aansluiting op de Rijksstraatweg tussen Huis de Wolf en Botanicuslaan ruimtelijk gezien helaas niet mogelijk is. Daarom kijken wij nu naar een alternatieve route met een doorsteek over het terrein van het Biologisch Centrum.

Turborotondes A28

Bij de voorbereiding om de bestaande rotondes aan beide zijden van de A28 om te vormen tot turborotondes kwam naar voren dat het realiseren van deze rotondes veel duurder wordt dan verwacht. Daarnaast is het programma van het transferium verlaagd naar 500 parkeerplaatsen en ook is nog niet duidelijk hoe het Nesciopark zich in de komende periode gaat ontwikkelen. Op basis van een recente verkeersstudie is gebleken dat, na realisatie van de extra plaatsen, nog geen ernstige verkeersproblemen ontstaan op het omliggende wegennet. De aanpassingen worden daarom nu niet verder uitgewerkt in afwachting van de verdere ontwikkeling van het Nesciopark.

Landschapsbeheer

Herstel kleine landschapselementen

De tweede fase van het project Herstel kleine landschapselementen is volop in uitvoering. Doelstelling is om voor het einde van het project in 2016 ruim 3.300 meter houtwal te herstellen en aan te leggen en 1.300 meter scheerhagen terug te brengen of te herstellen.

Natuurontwikkeling en beheer Scharlakenhofgebied

Momenteel werken we de Natuurvisie Scharlakenhofgebied voor het Scharlakenbos uit in een beheerplan om het bos met eigen middelen te beheren. De natuurontwikkeling op het terrein van de voormalige openluchtbaden is in volle gang. Door herinrichting van het terrein is het een interessante plek geworden voor diverse flora en fauna. De biodiversiteit neemt nu al aanzienlijk toe.

Roekenoverlast Noordlaren

Een groot aantal inwoners van Noordlaren ervaart overlast van de roekenkolonie in de eiken aan de Zuidlaarderweg. Om wat aan de overlast door de roekenkolonie in Noordlaren te doen is een roekenbeheerplan opgesteld. We hebben een ontheffing gekregen en gaan de kolonie proberen te verplaatsen naar de rand van het Noordlaarderbos.

Wegen

Beheerplan Wegen 2014-2018

In september 2014 heeft u het Beheerplan Wegen 2014-2018 vastgesteld. Hiermee heeft u jaarlijks beschikbaar gesteld, voor de jaren 2015 tot en met 2018, € 275.000. Dit is bestemd voor het onderhoud van ons wegennet (het aanbrengen van nieuwe asfaltlagen en slijtlagen). In de afgelopen jaren hebben wij elk jaar opnieuw een onderhoudsprogramma opgesteld en aanbesteed. Om te proberen om voor hetzelfde geld, meer onderhoud uit te kunnen voeren, gaan we het jaarlijkse proces van aanbesteden vervangen voor het direct aanbesteden van vier onderhoudsjaren (het budget is bij de vaststelling van het Wegenplan beschikbaar gesteld). Wij verwachten door het grotere volume voor lagere eenheidsprijzen ons wegennet te kunnen onderhouden. Wij zullen u hierover tussentijds informeren, zoals bij de vaststelling van het Beheerplan Wegen, met u is afgesproken.

Meerweg

De uitvoeringswerkzaamheden aan de Meerweg zijn afgerond. Het reguliere onderhoudswerk van de Meerweg en de bijbehorende nieuwe parkeerplaatsen en recreatieve voorzieningen is voor ons een feit. Wij zijn in gesprek met de Provincie over de aanleg van de ecologische verbindingzone en de consequenties daarvan voor de Meerweg.

Transferium

Gemeente Groningen nadert de voltooiing van de uitbreiding van het transferium. We zijn momenteel in onderhandeling over het onderhoud van het transferium. Haren gaat tegen een marktconforme vergoeding, het dagelijks beheer en onderhoud, namens Groningen uitvoeren.

Water

Noordlaren: verbeteren waterkwaliteit Zuidlaardermeer

Zowel Haren als Tynaarlo zijn klaar met ieders deelproject. Er zijn nu vanuit Noordlaren, De Groeve en Midlaren minder vuilwaterlozingen op het Zuidlaardermeer. Dit jaar wordt de financiële afhandeling met de subsidiënten uitgevoerd.

Baggerplan

Wegens het aantreffen van de Watercrassula is, om verspreiding te voorkomen, besloten eerst een aanpak te beoordelen alvorens te baggeren. Daarnaast was sprake van een beperkte personele bezetting waardoor de uitvoering van het baggerplan op zich heeft laten wachten. Na de zomer 2015 zal dit opgepakt worden.

Samenwerking in de Waterketen

Wij zijn in de projectgroep van de samenwerkende partijen in de Waterketen gestart met een zoektocht naar besparingen op waterbeheer op de lange termijn. Zo is Haren gestart met onderzoeken naar levensduurverlengende maatregelen bij rioolbuizen. Wij proberen rioolvervangingskosten in de toekomst te verlagen door niet de hele rioolbuis te vervangen, maar door reparaties van binnenuit en vervangingsmomenten uit te stellen. Ook de opgedane ervaringen met het eerste 'reliningsproject' (Parallelweg te Glimmen) evalueren we in 2015.

Riool

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015-2019

Conform ons gemeentelijk beleid voor riolering zijn we diverse rioolvervangingsprojecten aan het uitvoeren (onder andere Oude Hoflaan en Mottenbrink). In voorbereiding zijn onder andere: Jachtlaan, Lutsborgsweg fase II, en de Nieuwe Stationsweg.

2.6 Ruimtelijke ontwikkeling

Toelichting financiële mutaties

Ruimtelijke Plannen

In het kader van de afronding van het project Meerweg moesten in 2015 nog kosten worden gemaakt. Die kosten, een bedrag van € 30.000, ramen wij hier bij. De dekking in de vorm van een onttrekking aan de daarvoor bedoelde Bestemmingsreserve Meerweg wordt zichtbaar als bijraming op het product Mutaties reserves in het programma Bestemming.

Omgevingsvergunning verhaalbaar / niet-verhaalbaar

Met betrekking tot de omgevingsvergunningen is sprake van een voordeel voor de Begroting als geheel van € 227.608. Dit voordeel is opgebouwd uit een meevaller aan de batenkant van € 62.608 en een meevaller aan de lastenkant van € 165.000. De meevaller aan de batenkant van € 62.608 is een bijraming van de legesopbrengsten, onder andere vanwege de sneller dan verwachte ontwikkeling van Haren Noord. De meevaller aan de lastenkant wordt voor € 20.000 veroorzaakt door lager dan verwachte perceptiekosten en voor € 145.000 door een ander type projecten en efficiencyverbeteringen. Van het totale voordeel van € 227.608 slaat een voordeel van € 258.058 neer op dit product en een nadeel van € 30.450 op product 283 bij programma College en Middelen.

Doordat voorlichtingskosten voortaan zullen worden doorberekend in de leges voor omgevingsvergunningen ramen wij de betreffende kosten op deze producten bij. Op deze producten is hierdoor sprake van een nadeel van € 4.000. Hier staat een voordeel van € 4.000 op product Brandweezorg en crisisbeheersing in het programma Openbare orde en veiligheid tegenover.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
089 Komplan Algemeen	30.079	0
234 Vergunningverlening bedrijven WM	35.305	0
244 WABO toezicht en handhaving	181.590	0
245 Handhaving Openbare ruimte	67.404	0
251 Plattelandsbeleid	23.440	0
254 Ruimtelijke Plannen	738.080	30.000
264 Volkshuisvesting	35.840	0
265 Omgevingsvergunning verhaalbaar	-104.416	-217.258
266 Omgevingsvergunning niet verhaalbaar	206.080	-36.800
268 Naamgeving en huisnummering	20.441	0
Totaal programma	1.233.842	-224.058

Voortgang

Ruimtelijke plannen

Bestemmingsplannen en overige ruimtelijke plannen

Nagenoeg het hele grondgebied van de gemeente Haren is voorzien van een actueel ruimtelijk juridisch kader. Hiervoor zijn in de afgelopen jaren bestemmingsplannen geactualiseerd of zijn beheersverordeningen vastgesteld. Op slechts een klein gebied ten noorden en oosten van de wijk Oosterhaar is nog een verouderd bestemmingsplan uit 1970 van toepassing. Dit gedeelte nemen wij mee bij de actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied. Op het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied zijn bijna 30 inspraak- en overlegreacties ingediend. De reacties zijn zo uitgebreid en omvangrijk dat wij veel tijd moeten besteden aan nader onderzoek alvorens het ontwerp kan worden afgerond. De reacties zullen in enkele gevallen leiden tot aanpassingen van het bestemmingsplan. De planning is, om het ontwerpbestemmingsplan samen met de Milieueffectrapportage, in de herfst ter inzage te leggen.

In mei 2015 is de beheersverordening Bedrijvenpark Nesciolaan-Haren vastgesteld. Verder hebben wij twee bestemmingsplannen in procedure gebracht voor De Meihorst in Haren en het Waardeel in Glimmen. Deze bestemmingsplannen worden respectievelijk in september en oktober 2015 ter vaststelling aan u aangeboden.

Verder vermelden wij dat in het kader van de uitvoering van de Structuurvisie Meerweg en de daaruit voortvloeiende projecten en ontwikkelingen de volgende bestemmingsplannen zijn vastgesteld:

- De Lijte (vastgesteld in januari)
- Helders Werf (vastgesteld in maart)
- Ecologische verbindingszone Paterswoldsemeer zuidoostzijde (vastgesteld in april)

Het bestemmingsplan voor het Stationsgebied wordt op korte termijn in procedure gebracht. De vaststelling staat gepland in 2016.

Er zijn enkele kleine tekortkomingen geconstateerd in diverse beheersverordeningen. Door middel van partiële herzieningen van de beheersverordeningen kan dit eenvoudig worden hersteld.

Tot slot vermelden wij dat procedures zijn gestart voor een uitgebreide omgevingsvergunning ten behoeve van het realiseren van een appartementengebouw aan de Kerkstraat 21-23 te Haren en ten behoeve van het realiseren van een horecafunctie aan de Vondellaan. Tevens wordt er een procedure voorbereid om de onderwijsfunctie van de school aan de Oude Schoolweg in Glimmen te wijzigen naar een woon/werkfunctie. En voor het AZC Onnenstate in Onnen is een procedure gestart voor een tijdelijke Omgevingsvergunning.

Structuurvisie

Wij hebben besloten om in afwachting van besluitvorming van de gemeente Tynaarlo over een samenvoeging met Haren nog geen structuurvisie op te stellen.

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Groningen (POV)

De provincie heeft in maart 2015 de Omgevingsvisie en verordening ter inzage gelegd. Wij hebben een zienswijze opgesteld, waarin wij enkele wijzigingen hebben voorgesteld. Daarnaast hebben wij aandacht gevraagd voor knelpunten die voortkomen uit de regionale woningbouwafspraken met de Regio Groningen Assen. Wij hebben u met een raadsbericht (2015-26) nader geïnformeerd over deze zienswijze. Tijdens de termijn dat de ontwerpen van de Omgevingsvisie en verordening ter inzage lagen waren de Provinciale Statenverkiezingen. In de Statencommissie van 13 mei 2015 heeft de gedeputeerde aangegeven dat het college van Gedeputeerde Staten (GS) voornemens is om de ontwerpen van de Omgevingsvisie en de POV (zoals deze ter inzage zijn gelegd door het vorige college van GS) te herzien. Het college van GS beraadt zich nog of zij een herzien ontwerp dan wel een nieuw ontwerp zal opstellen. In beide gevallen zal het ontwerp ter inzage worden gelegd voor een (volledig nieuwe) inspraakprocedure. De beoogde vaststelling van GS in juni 2015 en door PS in september 2015 wordt daarmee niet gehaald. Naar verwachting zullen GS tijdens het zomerreces een procedurevoorstel naar PS sturen over de verdere besluitvorming en betrokkenheid van de Staten bij de totstandkoming van de (herziene of nieuwe) ontwerpen Omgevingsvisie en POV.

Welstandsnota

Wij hebben u in februari met een raadsbericht (2015-8) geïnformeerd dat wij voornemens zijn om de welstandsnota uit 2003 te actualiseren. Wij hebben op 20 april 2015 een Ronde Tafelgesprek georganiseerd waarin wij met raadsleden, burgers en deskundigen hebben gesproken over de inhoud van het welstandsbeleid. De resultaten hiervan nemen wij over in een uitgangspuntennotitie die wij in oktober ter vaststelling aan u aanbieden.

Volkshuisvesting

Samen met de gemeenten Tynaarlo, Aa en Hunze en Noordenveld werken wij aan de gezamenlijke voorbereiding van de invoering van de Huisvestingswet 2014 en de Woningwet 2015. Als onderdeel daarvan hebben we besloten om samen een kwantitatief en kwalitatief onderzoek te laten uitvoeren naar vraag en aanbod van sociale huurwoningen in de 4 gemeenten. Die onderzoeksresultaten vormen mede de basis voor een woonvisie en toekomstige prestatieafspraken met Woonborg.

Wij merken dat de economische crisis achter ons ligt: wij ontvangen weer regelmatig woningbouwplannen - vooral plannen om leegstaande panden te transformeren naar woningen - die wij niet kunnen faciliteren vanwege de bestaande woningbouwafspraken binnen Regio Groningen-Assen. Daardoor kunnen voor een aantal doelgroepen - met name zorg en senioren - geen woningen worden gebouwd. Deze ongewenste ontwikkeling baart ons grote zorgen. We zijn daarom onlangs een overleg gestart met de provincie Groningen en Regio Groningen-Assen om ruimte te creëren voor de realisatie van de plannen in Haren.

Het door Regio Groningen-Assen geïnitieerde woningbehoefteonderzoek door Kompanen is in concept afgerond. Na de zomer zullen, op basis van de uitkomsten, aanbevelingen voor de regio worden geformuleerd. Haren lijkt voorlopig mee te kunnen profiteren van de groei van de stad Groningen en de transformatieopgave.

Nota Grondbeleid

Wij hebben de Nota Grondbeleid geactualiseerd. In deze nota grondbeleid worden de ervaringen met actieve faciliterende grondpolitiek geëvalueerd. Bij de evaluatie van faciliterende grondpolitiek zal specifiek aandacht besteed worden aan de Publiek Private Samenwerking (PPS) in Haren Noord. Het doel van deze nota grondbeleid is tweeledig. Enerzijds geeft het een beeld van de stand van zaken en ontwikkelingen met betrekking tot het gemeentelijk grondbeleid en de daaraan verbonden (on-)mogelijkheden risico's en keuzen. Anderzijds is de nota een naslagwerk om vastgesteld en gevoerd grondbeleid te toetsen. Na de zomer zal de Nota ter vaststelling aan u worden aangeboden.

Plattelandsbeleid

Ten behoeve van de vitalisering van het platteland wordt samen met de gemeentes van de Plattelandsregio Centraal een aantal thema's uitgewerkt in het kader van de Gebiedsagenda:

- Groeninghen (Laagveengordel);
- Wervend water;
- Voedsel;
- Energie;
- Wonen met toekomst.

Het projectontwikkelbureau (POB) van de gebiedscorporatie Westerkwartier, primair verantwoordelijk voor de Gebiedsagenda, is gestart met de uitvoering.

2.7 Milieu

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
228 Inzameling Huisafval	4.466	0
235 Bodem en Grondwater	67.100	0
236 Geluidhinder	56.599	0
237 Algemeen Milieubeleid	157.322	0
239 Openbare Hygiene	21.784	0
241 Gemeentelijke Interne Milieuzorg	25.484	0
243 Handhaving Milieu / reclame	96.250	0
267 Algemene dienstverlening overig	21.516	0
Totaal programma	450.521	0

Voortgang

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Sinds begin dit jaar werken wij op een aantal VTH-gebieden met een zogenaamde strippenkaart. Op beleidsterreinen waarop wij de deskundigheid niet in huis hebben, de capaciteit ontoereikend is of waar we een second opinion nodig hebben kunnen wij voor een vooraf afgesproken bedrag (zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst met de ODG) een beroep doen op de expertise van de ODG. Tot nu toe is de strippenkaart m.n. ingezet voor (extra) geluidsmetingen. Het budget voor 2015 is toereikend.

Voor wat betreft de basisuren Milieu die wij hebben ingebracht bij de ODG hebben wij de uren voor 2015 zo goed als verbruikt. Dit had te maken met de uitgebreide vergunningprocedure voor het spooreplacement 'De Vork'. Waar mogelijk zijn de nog geplande activiteiten naar 2016 doorgezet en indien we toch inzet nodig hebben in 2015, kan dit voor zover nu te overzien, opgevangen worden binnen de hiervoor vermelde strippenkaartconstructie.

Wegverkeerslawaai

Bij de Meerweg is inmiddels instemming op het akoestisch rapport. De vervolgstap is het ter inzage leggen van het saneringsprogramma zodat zienswijzen kunnen worden ingediend.

Voor de sanering van de Rijksstraatweg is de fase van subsidieaanvraag afgerond en is gestart met de uitvoering.

Bij de Emmalaan zitten we in de planfase. Er moet nog budget beschikbaar worden gesteld en de bestuurlijke besluitvorming moet in 2015 plaatsvinden, dit in verband met de subsidie.

Het project Railverkeerslawaai verkeert in de uitvoerende fase (door ProRail).

2.8 Onderwijs

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	2.773.281	0
Totaal programma	2.773.281	0

Voortgang

Het budget voor volwasseneneducatie van de gemeente Haren is vanaf 2015 vanuit het rijk overgeheveld naar de gemeente Groningen. Voor de inzet van het educatiebudget heeft de gemeente Groningen, namens de arbeidsmarktregio, contracten afgesloten met het Alfa College, Drenthe College en het Noorderpoort.

Het Zernike College is conform planning opgeleverd. De school zal met ingang van het schooljaar 2015-2016 in gebruik worden genomen. De nieuwe boomwal en de aanplant van het groen aan de Kerklaan worden in het najaar uitgevoerd.

Voor de zomervakantie is in een goed bezochte inloopbijeenkomst informatie verstrekt aan de omwonenden van de nieuwe locatie van de Sint Nicolaasschool. Hier is een aantal oplossingsrichtingen voor het reguleren van de met de school samenhangende verkeersbewegingen gepresenteerd. De opmerkingen zijn meegenomen in het bepalen van een voorkeursmodel. De school werkt aan het ontwerp van het nieuwe schoolgebouw en het schoolterrein. Na de zomervakantie zullen wij de uitgewerkte plannen opnieuw aan de omwonenden en ouders/verzorgers presenteren. Dit leidt tot stedenbouwkundige kaders, die wij aan het eind van dit jaar ter vaststelling aan u voor zullen leggen.

De asielzoekerskinderen in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar volgen onderwijs op de AZC-locatie in Onnen. Dit wordt verzorgd door het H.N. Werkmancollege. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 gaan de leerlingen naar een speciale afdeling van deze school voor ISK onderwijs in de gemeente Groningen (www.iskgroningen.nl). Het aantal leerlingen vanuit het AZC, voor zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs, fluctueert sterk. Dit zet de bekostiging onder druk. Wij kunnen maar beperkt sturen in de plaatsing van gezinnen, maar wij blijven hier aandacht van het COA voor vragen.

Het voormalige schoolgebouw van OBS de Meent is inmiddels verkocht. Voor de Groninger Buitenschool zijn wij een samenwerking aangegaan met Stichting Vastgoedrapport. In het najaar wordt door deze stichting een prijsvraag uitgeschreven waarmee wij ideeën en plannen willen genereren voor een herbestemming. Uitgangspunt hierin is dat het oorspronkelijke deel van de school behouden kan blijven vanwege zijn cultuurhistorische waarde.

2.9 Economische zaken

Toelichting financiële mutaties

Vastgoedbeheer

Zoals toegelicht bij het product Saldi kostenplaatsen in 2.4 College en Middelen ontstaat er op product Vastgoedbeheer in verband met de foutieve toepassing van onze overheadsysteematiek een nadeel van € 132.965 (als onderdeel van een totaaleffect voor de Begroting van € 37.310 nadelig).

In de Begroting 2014 is de doelstelling uitgesproken om in overleg met de buitensportverenigingen een traject te starten om een ombuiging op de beheer- en onderhoudskosten van de buitensport te realiseren. Hier is een taakstellende ombuiging van € 26.000 aan gekoppeld. Van dit bedrag is inmiddels € 5.500 gerealiseerd bij sportpark Harener Holt. Het overige deel moet nog gevonden worden bij sportpark de Koepel en sportpark de Groenenberg. Gesprekken hierover hebben nog niet tot het gewenste resultaat geleid.

Besloten is om voor 1 januari 2016 met een voorstel te komen om alsnog deze taakstellende ombuiging te realiseren. Indien men niet tot overeenstemming komt zal een jaarlijkse tariefsverhoging per veld ingevoerd worden met ingang van het seizoen 2016-2017. Hiermee wordt de ombuigingstaakstelling in 2015 niet gerealiseerd waardoor incidenteel € 20.500 moet worden bij geraamd.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
041 Dienstverlening Europese Dienstenrichtlijn	63.309	0
044 Schades	28.890	0
082 Markten/Standplaatsen	15.576	0
083 Economische Zaken	30.000	0
100 Vastgoedbeheer	2.282.297	153.465
240 Duurzame ontwikkelingen	56.875	0
285 Verspreide Eigendommen	-465.335	0
Totaal programma	2.011.612	153.465

Voortgang

Economische zaken

Met betrokken partijen vinden nog steeds gesprekken plaats over de vorming van een dorpsfonds om het centrum van Haren verder vorm te geven. Verwacht wordt dat besluitvorming over het dorpsfonds nog in 2015 plaats kan vinden. In de gesprekken met de winkeliers blijft ook de toekomst van het parkeren gespreksonderwerp. Het parkeren zal integraal worden opgepakt in relatie tot de ontwikkeling van het Raadhuisplein, conform de wens van de raad.

Vastgoedbeheer

Het groot onderhoud aan gymzaal De Meet is conform planning afgerond. De kleedkamers en het sanitair zijn volledig vernieuwd en de toegang tot het gebouw is verplaatst. In 2014 was de sportvloer al vernieuwd. Deze werkzaamheden maakten deel uit van het project Renovatie Gymzalen. Het doel van dit project was om het achterstallig onderhoud bij onze gymzalen weg te werken en de 'gebruiksbeleving' bij de sporters en bezoekers te verhogen.

Voor de overige zaken met betrekking tot Vastgoedbeheer zijn geen afwijkingen ten opzichte van de planning te rapporteren.

Schades

Ook dit jaar zijn we helaas weer geconfronteerd met verschillende schadeposten. Onder andere looddiefstallen, inbraken en vandalisme. Inventieve oplossingen worden ingezet om toekomstige schades te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Voorbeeld hiervan is dat de schades van de looddiefstallen gerepareerd worden met kunststof om herhaling te voorkomen.

2.10 Werk en Inkomen

Toelichting financiële mutaties

Bijstandsverlening

Het budget voor de loaw/loaz, dat zit begrepen in een verzamel-doeluitkering (die wordt geraamd op product Bijstandsverlening), is verhoogd. Dit leidt tot een voordeel op dit product van € 23.461.

loaw / loaz

Wij verhogen de kosten van de loaw / loaz met hetzelfde bedrag als de aanpassing van de doeluitkering. Dat leidt op dit product tot een nadeel van € 23.461.

Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten

Over het jaar 2014 zijn we betreffende de GR BWR (gemeenschappelijke regeling Bedrijf voor Werk en Re-integratie) voor de WSWers van de gemeente Haren een tweetal bijdrages verschuldigd. Allereerst een bijdrage in het exploitatieresultaat en daarnaast een restant bijdrage aan de verschuldigde liquidatiekosten. Voor het grootste deel van de liquidatiekosten was al een balanspost opgenomen bij de jaarafsluiting. Ten aanzien van 2015 is een bijdrage in het subsidieresultaat (verschil tussen te ontvangen subsidie en de SW lonen) verschuldigd. In totaal is een bijraming van € 148.264 noodzakelijk.

In verband met ons uitgangspunt om veranderingen in de integratie-uitkering Sociaal Domein (onderdeel van het Gemeentefonds) door te vertalen in een bijstelling van de geraamde uitgavenposten, hebben wij naar aanleiding van de Meicirculaire de budgetten op het product Werkloosheids- en werkgelegenheidsprojecten per saldo verhoogd met € 6.057. Dit nadeel bestaat uit een verhoging van de geraamde kosten voor de Sociale Werkvoorziening met € 13.560 en een verlaging van de kosten van participatie met € 7.503.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
190 Bijstandsverlening	288.217	-23.461
191 Minima-Beleid	171.068	0
196 loaw/loaz	109.500	23.461
197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsproj.	1.691.016	154.321
Totaal programma	2.259.801	154.321

Voortgang

Bijstandsverlening

Het cliëntenbestand laat een voorzichtige daling zien. De economische crisis lijkt zijn hoogtepunt gehad te hebben waardoor meer werkgelegenheid beschikbaar is voor de doelgroep. Tegenover deze positieve economische ontwikkeling staat de wijziging in de regelgeving, waardoor meer instroom in de bijstand is. De Wajong en Wsw zijn moeilijk of niet meer toegankelijk. Deze doelgroep komt nu deels in de bijstand en is lastiger te bemiddelen.

De Wet Banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten is op 1 mei 2015 in werking getreden. Daarbij is de doelgroep uitgebreid met jongeren met een medische beperking, die is ontstaan voor de 18e verjaardag of tijdens de studieperiode.

Ten aanzien van de hervorming kindregeling is gemeentelijk beleid vastgesteld. Beleidsregels ten compensatie van de alleenstaande ouderkop. Ter compensatie van de afschaffing van twee regelingen voor alleenstaande ouders komt er een extraatje voor alleenstaande ouders bovenop het reguliere kindgebonden budget. Hiermee wordt voorkomen, dat de gemeentelijke doelgroep die te maken krijgt met deze wetswijziging, tussen wal en schip vallen.

De kostendelersnorm wordt per 1 juli 2015 ingevoerd. Indien meerdere personen in een woning wonen, ontvangen zij een lagere norm.

Ten aanzien van de statushouders lopen we achter bij de taakstelling. Dit is niet alleen in Haren een probleem, maar landelijk. Oorzaken zijn gelegen in het beperkte sociale huurwoningen aanbod en de toegenomen taakstelling. Hogere instroom landelijk, betekent een grotere druk op gemeenten om meer statushouders te huisvesten.

De kosten voor de Bijzondere bijstand lopen op door het grotere beroep dat op deze regeling wordt gedaan. Dit komt door de afschaffing van de WTCG (Wet Tegemoetkoming Chronisch Zieken en gehandicapten) en daardoor het weg vallen van de korting op de eigen bijdrage CAK en de CER (Compensatie Eigen Risico). De collectieve ziektekostenverzekering is hiervoor aangepast. In de loop van dit jaar worden de gevolgen van deze maatregelen geïnterpreteerd.

WSW

Door de liquidatie van de GR BWR (gemeenschappelijke regeling Bedrijf voor Werk en Re-integratie) is met ingang van 2016 sprake van een nieuwe situatie. Niet alleen is er dan geen sprake meer van een GR BWR, maar dient tevens invulling te worden gegeven aan de werkgeversrol, verantwoording en begeleiding van de WSW populatie. Om invulling te geven aan de werkgeversrol en te bepalen welke kant we op willen met de doelgroep WSW en ook met de participatiewet-klanten wordt een businesscase opgesteld om de juiste financiële en juridische keuzes te kunnen maken. In 2015 is er nog sprake van een bijdrage aan het subsidietekort. Het gaat hier om het verschil tussen te ontvangen subsidie vanuit het ministerie en het CAO loon van de WSWer. Daarnaast is er een extra tekort op de exploitatie in 2014 waaraan bijgedragen moet worden. Normaal gesproken wordt jaarlijks tussen € 130.000 en € 170.000 aan subsidietekort en een exploitatiebijdrage aan BWR betaald.

Streven van de nieuwe opzet is om de kosten drastisch naar beneden te brengen en een lokale aanpak op te zetten. Er zal gekeken worden naar marktoplossingen, coöperatieve oplossingen en deels oplossingen bij SW bedrijven (BWR, Iedersz en Alescon). Voor de groep WSWers die nu in dienst zijn bij Iedersz zal separaat worden gekeken naar potentiële oplossingen. Naast de verantwoordelijkheid voor de WSWers zijn we via team Woonomgeving ook opdrachtgever van bijvoorbeeld de groenploeg van de BWR met daarin grotendeels Harense WSWers. Kortom veel kanten aan dit dossier die in een businesscase tot oplossingen moeten leiden.

Schuldhulpverlening

Ten aanzien van schuldhulpverlening geldt nu, dat anders dan in het verleden, bezwaar kan worden gemaakt tegen de beschikking die de GKB afgeeft. Dit kan gevolgen hebben voor het aantal bezwaarschriften voor de gemeente. Op dit moment is de instroom in schuldhulpverlening stabiel.

2.11 Cultuur

Toelichting financiële mutaties

Wij hebben besloten om Haren FM tegemoet te komen in de extra kosten van de verhuizing met een eenmalige bijdrage van € 2.000. De aanvraag voor een financiële bijdrage voor een luisteronderzoek hebben wij afgewezen.

De Culturele Raad Haren, Biblionet Groningen en Haren FM hebben een meerjarenbeschikking (MJB) voor de jaren 2014 tot en met 2017. In deze MJB is een bepaling opgenomen, dat de subsidie jaarlijks wordt geïndexeerd voor de prijsindex. Dit om ervoor te zorgen dat de organisaties aan hun financiële verplichtingen kunnen blijven voldoen. Omdat de gemeentebegroting niet wordt geïndexeerd, ontstaat hier een tekort, dat met de jaren steeds groter wordt. De mutatie voor de bibliotheek hebben wij verwerkt in de Voorjaarsnota. Wij hebben de kleinere mutaties verwerkt in deze Bestuursrapportage. In 2015 gaat het om een bedrag van € 641.

Wij hebben besloten om de Culturele Raad Haren een extra subsidie van € 1.100 te verstrekken ter dekking van het tekort op het project 'Sporen van WO2 in Haren'. De subsidie voor het project wordt in 2016 met hetzelfde bedrag verminderd.

Product	Huidig Budget Mutaties 2015	
144 Kunst & Cultuur	608.182	3.741
146 Ontwikkelingssamenwerking	2.886	0
152 't Clockhuys	218.712	0
167 Monumenten	17.307	0
Totaal programma	847.087	3.741

Voortgang

Het breed georganiseerd scala aan culturele activiteiten en cursussen vanuit het Clockhuys CKC loopt volgens plan, uiteraard moeten wij de inschrijvingen voor het cursusjaar 2015-2016 in september afwachten. De vooruitzichten zijn zeer hoopvol te noemen, gezien de reacties op het interessante aanbod.

Het basispakket voor basisscholen slaat aan met subsidie van de landelijke "Cultuureducatie met kwaliteit".

2.12 Sport en recreatie

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
145 Sport	281.498	0
178 Openluchtrecreatie en Toerisme	136.588	0
Totaal programma	418.086	0

Voortgang

Ten gevolge van toenemende recreatieve druk op het natuurgebied aan de noordkant van het Zuidlaardermeer ontstaat toenemend ongewenst gedrag in het gebied: loslopende honden, ongeoorloofd autoverkeer, wildparkeren etc. Het Groninger Landschap heeft ons gevraagd mee te denken over maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen en te verminderen. Maatregelen variërend van het plaatsen van waarschuwings- en verbodsborden tot de aanleg van een parkeerplaats.

2.13 Welzijn en Zorg

Toelichting financiële mutaties

Jeugd

De kosten van het 14+ contactmoment hebben wij bijgeraamd. Het gaat om € 12.806, die door de GGD in rekening wordt gebracht.

HALT, de Speel-o-theek, de Stichting Harener Padvinderij, Lentis Direct en de buurt- en dorpshuizen hebben een meerjarenbeschikking (MJB) voor de jaren 2014 tot en met 2017. In deze MJB's is een bepaling opgenomen dat de subsidie jaarlijks wordt geïndexeerd voor de prijsindex, om er voor te zorgen dat de organisaties aan hun financiële verplichtingen kunnen blijven voldoen. Omdat de gemeentebegroting niet altijd wordt geïndexeerd, ontstaat hier een tekort dat met de jaren steeds groter wordt. Wij hebben deze kleinere mutaties verwerkt in deze Bestuursrapportage. Voor 2015 leidt dit tot nadelen op de producten Jeugd, Zorg en Welzijn van respectievelijk € 194, € 113 en € 722.

Huishoudelijke verzorging WMO

In verband met het bevorderen van de werkgelegenheid ontvangen wij van het Rijk via het Gemeentefonds in de jaren 2015 en 2016 de zogenaamde Huishoudelijke Hulp Toelage. Het bedrag voor 2015, € 276.696, is toegekend in de Meicirculaire van het Gemeentefonds en is als opbrengst bijgeraamd op het product Gemeentefonds onder programma College en Middelen als onderdeel van het effect van de Meicirculaire. Sinds 1 juli bieden wij huishoudelijke hulp aan als algemene voorziening. Daarbij zetten we de Huishoudelijke Hulp Toelage in om de hulp via vouchers betaalbaar te houden. Zie hieronder de nadere toelichting bij *Voortgang*.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
142 Jeugd	463.160	13.000
143 Zorg	1.281.542	113
148 Welzijn	120.870	722
209 Leefvoorzieningen Gehandicapten	545.500	0
210 Woonvoorzieningen Gehandicapten	188.708	0
211 Huishoudelijke verzorging (WMO)	1.342.164	276.696
Totaal programma	3.941.944	290.531

Voortgang

1. Effecten- en Resultatenboek Subsidies Welzijn, Zorg en Participatie 2013-2016 (meerjaren)beschikking (subsidie).

Alle gesubsidieerde instellingen denken na over hun positie en rol op de Harensse Rotonde. Regelmatig wordt hierover met elkaar gesproken. Wat kan onze organisatie bijdragen? Er zijn veel ideeën en er ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden tussen welzijnsorganisaties, vrijwilligersorganisaties en zorgaanbieders. Dit is goed om te zien. Het concretiseren en uitvoeren is nog een zoektocht, het proces is in ieder geval gestart.

2. De toegangsfuncties van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en Bureau Jeugdzorg (BJZ) worden onderdeel van de centrale toegang van het wijkteam.

Op basis van de ervaringen van het wijkteam groeien we toe naar een duidelijker beeld van de rol, positie, verantwoordelijkheden en taken van het wijkteam. De processen rond de toegang tot zorg en ondersteuning verschillen voor wat betreft Jeugdwet en Wmo. Dit heeft gevolgen voor de positie van het CJG, de inrichting van het wijkteam en de zorgtoewijzing jeugd. Ook wordt duidelijk wat in faciliterende zin nodig is. In het najaar zal besloten worden over de inrichting van de toegang op basis van een notitie.

Met ingang van 1 januari 2015 hebben wij de individuele basisondersteuning ondergebracht bij Torion en zelfstandige basisondersteuners. Met deze laatsten hebben wij een raamcontract afgesloten. Verwijzing vindt plaats door het wijkteam. Dit loopt nog niet volgens verwachting. Na de zomer zullen wij dit samen met het wijkteam evalueren.

3. Huishoudelijke hulp

In de afgelopen periode is nieuw beleid vastgesteld waardoor per 1 juli 2015 huishoudelijke hulp ook als algemene voorziening beschikbaar is, naast het maatwerk zoals klanten dat gewend zijn. Met alle klanten wordt een individueel gesprek gevoerd om te beoordelen in hoeverre de algemene voorziening passend is.

Voor de invoering van de algemene voorziening en de Hulp bij het Huishouden Toeslag (voucher) geldt dat, naast een andere rol van de gemeente, naar behoud van banen wordt gestreefd. De bijdrage vanuit de Overheid wordt daarbij middels een voucher ingezet, zodat de Hulp bij het Huishouden een zeer betaalbare voorziening is. Verwachting is dat 80% van het huidige aantal ontvangers van Hulp bij het Huishouden ondergebracht wordt in de algemene voorziening en de overige 20% een maatwerkvoorziening blijft ontvangen.

Omdat het lopende contract voor de maatwerkvoorzieningen per 1 juli afliep, is dit verlengd tot uiterlijk 31 maart 2016. Tegelijk is een aanbestedingsprocedure gestart om de maatwerkvoorziening opnieuw in te kopen binnen de kaders van het nieuwe beleid.

Bij de Begroting 2016 zal een nieuwe opzet van het budget Hulp bij het Huishouden komen, rekening houdend met het effect van de Hulp bij Huishouden Toeslag (voucher)

Contracten voor de scootmobielen, rolstoelen trapliften etc. lopen nog door in 2015. De financiën van deze voorzieningen lopen in de pas met de Begroting.

4. Collectief vervoer

De kosten collectief vervoer zijn door het beleid dat per 1 april 2015 van kracht is geworden flink gedaald. De indruk is, dat op basis van de gegevens van de maand april, de kosten 30 tot 40% dalen. Daarmee wordt de doelstelling om, binnen de Begroting het vervoer te organiseren, behaald. Het nieuwe beleid heeft slechts enkele klachten opgeleverd. Met deze klagers is, waar nodig, onderzocht in hoeverre maatwerk en nadere ondersteuning noodzakelijk is.

2.14 Sociaal Domein

Toelichting financiële mutaties

Transitie Sociaal Domein

Tot op het moment van schrijven van deze bestuursrapportage hebben wij nog geen inzicht in de financiële stand van zaken van de uitgaven voor ondersteuning op grond van de Wmo en van Jeugd. Voor inzicht in de kosten voor zorg aan onze inwoners, zijn we afhankelijk van de contractbeheerders: voor de Wmo is dat de gemeente Groningen, voor Jeugd is dat de RIGG en voor de persoonsgebonden budgetten is dat de Sociale Verzekeringsbank. Onze contractbeheerders zijn door diverse oorzaken (onder andere door niet communicerende ICT systemen, incomplete gegevensoverdracht en niet goed lopende werkprocessen) nog niet in staat om een betrouwbaar beeld te geven van de uitnutting van de verschillende budgetten. Overigens gelden voor de Wmo, zorg in natura budgetafspraken, waarbinnen de aanbieders de ondersteuning aan alle cliënten in 2015 moeten financieren. Verrekening vindt alleen plaats tussen de gecontracteerde aanbieders. Daarnaast worden door het Rijk nog steeds mutaties in de budgetten Sociaal Domein doorgevoerd. Ook over de inkomsten uit de eigen bijdragen is nog geen rapportage ontvangen.

*Tabel Verschillen IU Sociaal Domein 2015, Wmo en Jeugd
Bedragen x € 1.000; bedragen met minteken zijn nadelig*

Onderdeel	Meicirculaire 2015	Staan de Begroting 2015 (stand VJN 2015)	Verschil
Wmo 2015 (nieuwe taken)	2.342	2.363	-21
Jeugd	3.278	3.404	-126

Uitname

In de Meicirculaire 2015 werd bekend dat de integratie-uitkering Sociaal Domein met € 147.000 verlaagd is vanwege de overgang van een aantal cliënten uit de Wmo en/of Jeugdzorg naar de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Voor de Wmo is de korting afgerond € 21.000. Voor Jeugd bedraagt de korting afgerond € 126.000. Wij korten onze geraamde kosten met dezelfde bedragen.

Risico's

Door de centrumgemeente Groningen is eind 2014 aangegeven, dat het budget voor de uitvoering van het beschermd wonen, te laag is. Afgelopen half jaar hebben onderzoeken en gesprekken nog niet geleid tot een aanpassing van het budget in de Meicirculaire. Mogelijk komt er nog een aanpassing van dit budget in de Septembercirculaire 2015. In het uiterste geval zullen de 23 gemeenten samen het tekort moeten oplossen. Voor de inkoop 2016 zal in ieder geval met het budget uit de Meicirculaire gerekend worden. Dit kan een spanning opleveren met de wettelijke verplichting om voor deze doelgroep een overgangsrecht van 5 jaar te hanteren.

De RIGG signaleert in de declaraties Jeugdzorg een onderuitputting van het persoonsgebonden budget en een tekort op het budget zorg in natura. In het najaar komt een voorstel voor verschuiving van deze budgetten. Vooralsnog zijn de gegevens onvoldoende betrouwbaar om een uitspraak over te kunnen doen.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
230 Transitie Sociaal Domein	5.901.451	-146.990
Totaal programma	5.901.451	-146.990

Voortgang

Doelstellingen

1. Zorg en ondersteuning zijn gegarandeerd voor inwoners die niet (meer) beschikken over voldoende eigen kracht, noch over een eigen netwerk of financiële middelen;

Voor alle cliënten die daar krachtens de Wmo of Jeugdwet recht op hadden is de zorg en ondersteuning gecontinueerd. Nieuwe cliënten of cliënten met een aflopende indicatie Wmo zijn bezocht en hebben een nieuwe indicatie ontvangen op grond van de nieuwe wet- en regelgeving. Het indiceren van jeugdigen en nieuwe Wmo taken is een leerproces. Dit geldt ook voor de administratieve verwerking. Er zijn diverse trainingen en casuïstiek overleggen georganiseerd om de kantelingsprincipes in het indiceringsproces in te voeren.

De herindicaties jeugd zijn een punt van zorg. Op dit moment is, door onvolkomen gegevenslevering in de systemen, provinciaal gezien van 90% van de zorgtoewijzingen de einddatum niet bekend. Hierdoor is het lastig om een inschatting te maken van het aantal herindicaties jeugd dat nog moet worden uitgevoerd in 2015. Wij proberen hier, in samenwerking met de RIGG, zicht op te krijgen.

2. Inwoners, (lokale) instellingen en gemeente hebben nieuwe initiatieven ontwikkeld die aansluiten op de vraag van inwoners en die bijdragen aan het behoud en/of het bevorderen van de eigen regie en zelfredzaamheid;

Er zijn verschillende burgerinitiatieven in ontwikkeling. Het gaat hierbij om 3 kleinschalige wooninitiatieven, de exploitatie van de Rieshoek door en voor de inwoners van Noordlaren en kleinschalige zorgvoorzieningen in bijv. de Biotoop.

3. Inwoners zijn in staat om - naar vermogen - te participeren in de samenleving;

In totaal zijn er ruim 200 Wmo cliënten. De verdeling persoonsgebonden budget en zorg in natura is ongeveer 40%-60%. Het aantal jeugdcliënten bedraagt ongeveer 400. Tijdens het keukentafelgesprek wordt gewerkt op basis van de kantelingsprincipes. De informatiesystemen zijn nog onvoldoende ingericht en onvoldoende aangesloten op andere systemen om tot een goede rapportage te komen. Met betrokken partijen streven wij ernaar om op 1 januari 2016 het cliënteninformatiesysteem voor Wmo, het systeem voor de jeugd en het berichtenverkeer voldoende op orde te hebben. Voor de nieuwe taken Wmo en Jeugd zijn er in totaal, op peildatum 30 juni, 4 bezwaarschriften Wmo en 1 bezwaarschrift Jeugd ingediend.

4. De sociale rotonde is een begrip in Haren;

De sociale rotonde is breed verspreid. Praktisch alle professionele en vrijwillige hulpverleners hebben een presentatie bijgewoond. Inwoners zijn via huis-aan-huis verspreide kaarten, de krant, de site, voorlichtingen, huisbezoeken en de gemeentegids geïnformeerd. De kantelingsprincipes zijn bij veel inwoners bekend

5. De financiële kaders zijn niet overschreden;

Vooralsnog hebben wij onvoldoende betrouwbare informatie om hier iets over te kunnen zeggen.

6. Het transitieproces is afgesloten en het transformatieproces van het sociale domein is ingezet.

De transitie heeft veel meer tijd gekost dan vooraf was geraamd. Het budget voor extra inhuur voor herstelwerkzaamheden en het op orde brengen van de administratieve organisatie is nagenoeg uitgeput. Met de inkoop Wmo 2016, het doorvoeren van de kantelingsprincipes, de inrichting van de lokale zorg- en ondersteuningsketens, zijn wij druk doende. Het transformatieproces is ingezet. Er lopen diverse (kleinschalige) initiatieven, en er wordt gewerkt aan een denkomslag bij organisaties en inwoners. Dit proces zal nog geruime tijd in beslag nemen.

2.15 Bestemmingsreserves

Toelichting financiële mutaties

De verkoop van De Meent heeft plaatsgevonden in 2015 in plaats van in 2014 zoals eerder verwacht. Daardoor is ook de toevoeging van de boekwinst aan de bestemmingsreserve Quintus School een jaar opgeschoven. Wij ramen de boekwinst van € 342.000 (voordeel) bij op het product Bijzondere baten en lasten en de toevoeging daarvan aan de reserve (nadeel) op het product Mutaties Reserves. Voor het begrotingssaldo als geheel is dit neutraal.

Door de latere verkoop van de voormalige school De Meent was de stand van de bestemmingsreserve Quintus School per 1 januari 2015 nog € 0 was en daarmee kan in 2015 geen rente over de reserve worden berekend. Ook de toevoeging van de rente aan de reserve komt daarmee te vervallen. Dat leidt op dit product tot een voordeel van € 16.769.

In het kader van de afronding van het project Meerweg moesten in 2015 nog kosten worden gemaakt. Die kosten, een bedrag van € 30.000, ramen wij bij in deze bestuursrapportage op het product Ruimtelijke plannen in het programma Ruimtelijke ontwikkeling. Het dekkingsvoordeel, in de vorm van een onttrekking aan de daarvoor bedoelde Bestemmingsreserve Meerweg, ramen wij hier bij.

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
303 Mutaties Reserves	1.061.892	295.231
Totaal programma	1.061.892	295.231

2.16 Paragraaf Bedrijfsvoering

Financiën en belastingen

Eind juli 2015 zijn in totaal ruim 4.400 inkoopfacturen ontvangen en verwerkt. Hiervan zijn 2.014 ingediend via factuur@haren.nl en deze zijn volledig digitaal afgehandeld. Afgelopen voorjaar is een groot aantal crediteuren geïnformeerd over de mogelijkheid tot het digitaal aanleveren van facturen. We zien een toenemend gebruik van deze mogelijkheid. De verwachting is dat dit het betalingsproces nog verder optimaliseert. Gemiddeld is de doorlooptijd van een factuur 13,3 dagen. Tot nu zijn 81,1% van alle facturen binnen de gestelde termijn van 30 dagen betaald.

De gecombineerde aanslagen OZB en rioolrecht én de aanslagen afvalstoffenheffing zijn voor ruim 99% van onze burgers respectievelijk in februari en maart 2015 verzonden. Door een verdere procesoptimalisatie konden de aanslagen afvalstoffenheffing een maand eerder verzonden worden dan gepland en in eerdere jaren gebruikelijk was. Streven is om deze aanslagen ook de komende jaren in maart te versturen.

Inkoop

Medio 2014 is een spend analyse uitgevoerd van de realisatie van het gehele inkoopvolume van de gemeentebegroting in 2013. Hierop is een businesscase inkoop opgesteld met een professionalisering van de inkoopfunctie en een netto besparingspotentieel van € 75.000. Deze is als stelpost opgenomen in de Begroting 2015. De afgelopen periode hebben de budgethouders, samen met inkoop, de potentiële besparingen vertaald naar besparingen op hun producten. Deze vertaling is in deze Bestuursrapportage verwerkt op de diverse producten waarmee de stelpost van € 75.000 structureel is ingevuld. Parallel aan deze vertaalslag zijn er diverse aanbestedingen gestart, of zijn hierover afspraken, gemaakt om de besparingen inhoudelijk vorm te geven. Tevens zijn er zogenaamde “quick wins” benoemd waarmee op korte termijn de besparingen gerealiseerd worden. Voor de middel lange termijn zijn grotere aanbestedingen ingepland, om deze besparingen een structureel karakter te geven. Op deze manier zijn de budgethouders, samen met inkoop, druk bezig om de inkoopbesparingen op hun producten te realiseren.

Momenteel worden alle contracten, die de organisatie meerjarig is aangegaan, geïnventariseerd en worden deze opgenomen in een contractbeheersysteem. Tevens wordt gewerkt aan het digitaliseren van het inkoopproces door een inkoop workflow toe te voegen aan de processen in het zaakgericht werken. Hiermee wordt het inkoopproces gestandaardiseerd, wat een belangrijke stap is in het professionaliseringsproces van de inkoop.

Informatisering en automatisering

Informatiebeveiliging

De veiligheid van onze informatie is meer dan ooit in het geding. We werken steeds meer digitaal en de risico's op schade door verlies van gevoelige informatie (cybercrime: hacking, af luisteren, diefstal), beschadiging van informatie (virussen) en het niet meer kunnen beschikken over informatie worden steeds groter. Het aantal normen en de regelgeving waaraan wij moeten voldoen op het gebied van informatieveiligheid en privacy, neemt jaarlijks toe; al dan niet versneld door eventuele spraakmakende incidenten.

In 2014 hebben we informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. Voor organisatiebrede onderwerpen hebben we algemene procedures vastgelegd in het handboek Informatiebeveiliging. Voor verschillende werkgebieden stellen we nog specifieke procedures op.

Het vastgestelde informatiebeveiligingsbeleid, de opgestelde of opgelegde beveiligingsmaatregelen moeten worden ingevoerd, aangevuld en uitgevoerd. Dit gaat de komende jaren capaciteit vergen die we hiervoor niet beschikbaar hebben. Het is ook geen eenmalige actie; jaarlijks moeten maatregelen worden beproefd, bijgesteld en hierover moet worden gerapporteerd (plan-do-check-act). Hiertoe zal jaarlijks een jaarplan worden opgesteld. Dat betekent dat het thema informatiebeveiliging structureel capaciteit vergt en geld kost. Bovendien weten we dat in de komende jaren nog meer nieuwe wet- en regelgeving op ons af komt in het kader van informatieveiligheid en privacy met nog meer eisen en maatregelen waaraan we moeten voldoen. In de komende Begroting voor 2016 zullen wij hiervoor middelen moeten reserveren.

Tariefsverhoging PinkRoccade

Wij hebben u eerder geïnformeerd over het fors verhoogde onderhoudstarief van PinkRoccade. Van PinkRoccade hebben wij begin 2015 een rekening ontvangen inclusief de aangekondigde verhoging. De verhoging hebben wij niet voldaan. Wij hebben enkel betaald conform de tarieven van vorig jaar. In de afgelopen maanden zijn wij met PinkRoccade in overleg geweest om tot een oplossing te komen. Het heeft helaas nog niet mogen baten; PinkRoccade heeft naar onze mening geen serieus voorstel gedaan waarbij de verhoging (grotendeels) van tafel ging. Zoals wij u eerder gemeld hebben zijn er drie oplossingsrichtingen: in overleg worden wij het eens, PinkRoccade vindt dat betaald moet worden en gaat daarvoor procederen of PinkRoccade stopt de dienstverlening en wij starten een procedure. Zodra wij zicht hebben op de te volgen route informeren wij u.

Nieuwe gemeentelijke website

Met de livegang begin april van de vernieuwde gemeentelijke website is een groot deel van de ambities rondom de digitale dienstverlening gerealiseerd. De website is ingericht volgens het toptaken principe, de vormgeving is responsive (past zich aan, aan het gebruikte medium zoals smartphone, tablet of reguliere computer) en de zoekmachine is verbeterd. Ook de interne beheerstructuur is verbeterd: er wordt nu gewerkt met een centrale webredactie en alle pagina's hebben een revisiedatum toegekend gekregen, waarop de vakspecialist de tekst op inhoud dient te beoordelen.

Informatievoorziening Sociaal Domein

Inmiddels is decentralisatie van de jeugdzorg en Awbz een feit. Gedurende de projectperiode (tot 1 januari 2015) is veel verkend, onderzocht en geregeld. Desondanks wisten we bij voorbaat dat diverse landelijke en leveranciersvoorzieningen niet tijdig helder waren, laat staan gereed, geregeld of beschikbaar. We hebben dus te maken gehad met opstartperikelen en onvoorziene zaken. Met name qua ICT (ondeugdelijke software), informatievoorziening (onvolledig, te laat of versnipperd aangeleverde informatie) en omslachtige gegevensuitwisseling tussen ons en andere partijen. Gelukkig voldeed in veel gevallen 'Plan B' of kon door inventief optreden de dienstverlening zonder verstoring worden voortgezet. Inmiddels zijn de belangrijkste randvoorwaarden ingevuld en zijn de landelijke en regionale voorzieningen operationeel. Dat betekent dat we nu ook in de fase van verbeteren en optimaliseren zijn gekomen. Het is onze ambitie om gebruik te blijven maken van de bestaande ICT registratiemogelijkheden. In de praktijk merken we toch dat aanvullende ICT middelen zijn gewenst, vooral ten behoeve van regie (het één huishouden, één plan, één regisseur principe).

Omgevingsdienst vergunningsysteem

Wij participeren in een team van de Omgevingsdienst dat als doel heeft een integraal vergunningsysteem te selecteren en te implementeren voor de gehele provincie. Op dit moment zitten we in de aanbestedingsfase, die lang duurt wegens diverse bezwaren en derhalve juridische procedures.

Digitaal werken

Het documentmanagement systeem dat we gebruiken voor het digitaal, zaakgericht afhandelen van werkprocessen is onlangs verbeterd. We zien dat het gebruik van het systeem toeneemt en daarmee ook het rendement. In de komende periode wordt het systeem verder geoptimaliseerd om de dienstverleningsprocessen af te handelen.

3 Kapitaallastenschuif

Welke investeringen nog niet gereed zijn en daarom later moeten worden afgesloten, blijkt bij de jaarafsluiting. Als investeringen nog niet klaar zijn, beginnen de afschrijvingen een jaar later. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 432.138 in 2015. Dit voordeel wordt ook wel “kapitaallastenschuif” genoemd. Tot nu toe hadden wij hiervoor een schatting gemaakt in de vorm van een stelpost van € 400.000. Het verschil van € 32.138 is een voordeel dat wij nu bijramen. Daarnaast verdelen wij de kapitaallastenschuif nu over de juiste programma's en producten.

Voor een specificatie van de nog niet afgesloten investeringen verwijzen wij naar de toelichting op de balans (balanspost Materiële vaste activa) in het onderdeel Jaarrekening 2014 van de Jaarstukken 2014.

Burgerrelaties

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
030 Vastgoedregistratie	575.618	-3.896
Totaal programma	1.267.670	-3.896

College en Middelen

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
283 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-1.207.535	400.000
293 Saldi Kostenplaatsen	1.409.121	-134.707
304 Saldo Renteomslag	-730.001	377.856
Totaal programma	-27.751.977	643.149

Wegen, water en groen en verkeer

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
047 Wegen, Straten en Pleinen	2.143.028	-176.286
051 Openbare Verlichting	386.179	-26.412
064 Parkeervoorzieningen	-298.346	-816
172 Landschapsbeheer	91.067	-7.517
177 Plantsoenen	1.530.356	-2.429
233 Riolen	276	-109.499
247 Begraafplaatsen	75.573	-1.030
Totaal programma	4.107.859	-323.989

Milieu

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
228 Inzameling Huisafval	4.466	-9.517
Totaal programma	450.521	-9.517

Onderwijs

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	2.773.281	-5.626
Totaal programma	2.773.281	-5.626

Economische zaken

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
100 Vastgoedbeheer	2.282.297	-307.042
240 Duurzame ontwikkelingen	56.875	-5.355
Totaal programma	2.011.612	-312.397

Cultuur

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
152 't Clockhuys	218.712	-19.863
Totaal programma	847.087	-19.863

4 Grondexploitatie

Op grond van de nieuwste actualisatie van de grondexploitatie (Najaarscalculatie) die is geagendeerd in uw vergadering van 26 oktober 2015 zijn geen verliesvoorzieningen noodzakelijk voor 2015 en daardoor vloeit er geen begrotingswijziging voor deze Bestuursrapportage 2015 voort.

5 Technisch administratieve wijzigingen

Hieronder vindt u een overzicht van de technisch administratieve mutaties die leiden tot zowel verschuivingen binnen een programma als tot verschuivingen van het ene programma naar het andere, maar budgettair neutraal uitwerken. De technisch administratieve mutaties binnen een programma lichten wij, zoals in de Begroting 2015 toegelicht, niet toe. De overige technisch administratieve mutaties groter dan € 5.000 lichten wij hieronder afzonderlijk toe.

Een positieve mutatie betekent voordeel ten opzichte van de Begroting.

In de Begroting 2015 hebben wij het volgende aangegeven over een bezuiniging op inkoop: *“Er is een zogeheten ‘spend analyse’ uitgevoerd op het hele inkoopvolume. Daaruit is gebleken dat er een besparing mogelijk is op de inkoop van minimaal € 75.000 met ingang van 2015”.*

Deze bezuiniging was in de Begroting verwerkt op product *Algemene Uitgaven en Inkomsten*. Deze hebben wij nu verwerkt op de producten waarbij veel inkoop plaatsvindt en dus een besparing op inkoop is te realiseren. Voor uw gemak geven wij de producten die het betreft weer met een *.

Burgerrelaties

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
030 Vastgoedregistratie	575.618	-26.000 *
031 COA	0	38.000
Totaal programma	1.267.670	12.000

Vastgoedregistratie

Voor de interne inzet op het gebied van vastgoedregistratie hevelen wij incidenteel een budget van € 22.000 over van 030 Vastgoedregistratie naar 293 Saldi kostenplaatsen.

COA

Sommige plannen voor 2014 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2014 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 124.500). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2015 (€ 38.000 voor een jaarlijkse vergoeding van het COA gedurende de periode dat het AZC in gebruik is geweest) en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

College en Middelen

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
003 Representatie	15.100	-3.000 *
019 Communicatie	273.219	-2.000 *
277 Waardering Onroerende Zaken	208.300	-2.338 *
283 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-1.207.535	362.200 *
284 Gemeentefonds	-24.353.956	-201.593
293 Saldi Kostenplaatsen	1.409.121	153.388 *
Totaal programma	-27.751.977	306.657

Algemene Uitgaven en Inkomsten

Een incidentele mutatie van € 100.000 betreft het sluitend maken van de Begroting 2015, middels gedeeltelijke inzet vrijval voorziening egalisatiefonds groot onderhoud in 2014 (zie ook *Bestemmingsreserves*).

Periodiek actualiseren wij de Harense volumes en andere uitgangspunten met betrekking tot de berekening van onze uitkering uit het Gemeentefonds. De hiervoor opgenomen stelpos-ten verrekenen we met de uitkomst. Per saldo is er geen effect op de Begroting. Op product Algemene Uitgaven en Inkomsten is sprake van een nadeel van € 201.593 en op product Gemeentefonds van een voordeel van € 201.593.

Een voordeel van € 55.395 heeft betrekking op de verwerking van de taakstelling op in-koop/bedrijfsvoering uit de Begroting 2014. Hier staat een nadeel van € 55.395 op het pro-duct Saldi kostenplaatsen tegenover.

Een nadeel van € 116.002 heeft betrekking op de besparing op de inkoop uit de Begroting 2015.

Gemeentefonds

Zie de toelichting op product Algemene Uitgaven en Inkomsten voor een verklaring van het voordeel van € 201.593.

Saldi kostenplaatsen

Voor de interne inzet op WIZ hevelen wij incidenteel een budget van € 12.700 over van 197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Voor de interne inzet op het Sociaal Domein hevelen wij incidenteel een budget van € 12.500 over van 230 Transitie Sociaal Domein naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Vanwege ziektevervangning hevelen wij incidenteel een budget van € 16.000 over van 237 Algemeen Milieubeleid naar 293 Saldi kostenplaatsen en incidenteel een budget van € 8.000 over van 243 Handhaving Milieu / reclame naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Voor de interne inzet op het gebied van Vastgoedregistratie hevelen wij incidenteel een budget van € 22.000 over van 030 Vastgoedregistratie naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Bij elkaar betekent dit een bijraming op het product 293 Saldi Kostenplaatsen van € 71.200. De rest van de mutatie (ca. € 82.000) wordt veroorzaakt door de verwerking van de inkoop-besparing uit de Begrotingen 2014 en 2015.

Wegen, water en groen en verkeer

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
047 Wegen, Straten en Pleinen	2.143.028	-5.066 *
051 Openbare Verlichting	386.179	-3.000 *
064 Parkeervoorzieningen	-298.346	-2.000 *
065 Verkeer en Vervoer	130.657	-2.096 *
177 Plantsoenen	1.530.356	-3.836 *
247 Begraafplaatsen	75.573	30.000
Totaal programma	4.107.859	14.002

Begraafplaatsen

Sommige plannen voor 2014 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2014 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 124.500). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2015 (€ 30.000 voor het opstellen van een beleidsnotitie met betrekking tot begraven) en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

Ruimtelijke ontwikkeling

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
244 WABO toezicht en handhaving	181.590	-16.000
254 Ruimtelijke Plannen	738.080	-2.000 *
268 Naamgeving en huisnummering	20.441	-2.000 *
Totaal programma	1.233.842	-20.000

WABO toezicht en handhaving

Vanwege ziektevervangende hevelen wij incidenteel een budget van € 16.000 over van 244 WABO toezicht en handhaving naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Milieu

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
237 Algemeen Milieubeleid	157.322	-19.000 *
239 Openbare Hygiene	21.784	6.460 *
241 Gemeentelijke Interne Milieuzorg	25.484	-235 *
243 Handhaving Milieu / reclame	96.250	-8.000
Totaal programma	450.521	-20.775

Algemeen Milieubeleid

Vanwege ziektevervangende hevelen wij incidenteel een budget van € 16.000 over van 237 Algemeen Milieubeleid naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Openbare hygiëne

Sommige plannen voor 2014 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2014 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 124.500). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2015 (€ 6.500 voor het maken van een roekenbeheerplan, een ontheffing aanvragen in het kader van de Flora- & Faunawet en het uitvoeren van werkzaamheden om de roeken te kunnen verplaatsen) en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

Handhaving Milieu / reclame

Vanwege ziektevervangende hevelen wij incidenteel een budget van € 8.000 over van 243 Handhaving Milieu / reclame naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Onderwijs

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	2.773.281	-5.000
Totaal programma	2.773.281	-5.000

Gemeentelijk Onderwijsbeleid

Sommige plannen voor 2014 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2014 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 124.500). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2015 (€ 50.000 voor het opstellen van de stedenbouwkundige kaders voor de nieuwbouw van de Sint Nicolaaschool) en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

Wij hevelen incidenteel een bedrag van € 55.000 over van 331 Gemeentelijk onderwijsbeleid naar 209 Leefvoorzieningen Gehandicapten.

Economische zaken

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
100 Vastgoedbeheer	2.282.297	-19.000 *
240 Duurzame ontwikkelingen	56.875	-1.000 *
285 Verspreide Eigendommen	-465.335	-36 *
Totaal programma	2.011.612	-20.036

Werk en Inkomen

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsproj.	1.691.016	-12.700
Totaal programma	2.259.801	-12.700

Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten

Voor de interne inzet op WIZ hevelen wij incidenteel een budget van € 12.700 over van 197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Cultuur

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
152 't Clockhuys	218.712	-7.000 *
Totaal programma	847.087	-7.000

Welzijn en Zorg

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
142 Jeugd	463.160	-148 *
209 Leefvoorzieningen Gehandicapten	545.500	35.000 *
211 Huishoudelijke verzorging (WMO)	1.342.164	-45.000 *
Totaal programma	3.941.944	-10.148

Leefvoorzieningen Gehandicapten

Wij hevelen incidenteel een bedrag van € 55.000 over van 331 Gemeentelijk onderwijsbeleid naar 209 Leefvoorzieningen Gehandicapten.

Sociaal Domein

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
230 Transitie Sociaal Domein	5.901.451	-12.500
Totaal programma	5.901.451	-12.500

Transitie Sociaal Domein

Voor de interne inzet op het Sociaal Domein hevelen wij incidenteel een budget van € 12.500 over van 230 Transitie Sociaal Domein naar 293 Saldi kostenplaatsen.

Bestemmingsreserves

Product	Huidig Budget	Mutaties 2015
303 Mutaties Reserves	1.061.892	-224.500
Totaal programma	1.061.892	-224.500

Bestemmingsreserve Budgetoverheveling

Sommige plannen voor 2014 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2014 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 124.500). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2015 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

Een incidentele mutatie van € 100.000 betreft het sluitend maken van de Begroting 2015 middels gedeeltelijke inzet vrijval voorziening egalisatiefonds groot onderhoud in 2014 (zie ook *Algemene Uitgaven en Inkomsten*).

6 Verklarende woordenlijst

A

AB	Algemeen Bestuur
AR	Algemene Reserve
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum

B

BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRP	(wet) Basisregistratie Personen
BRK	Basisregistratie Kadaster
BTW	Omzetbelasting, de belasting (over de) toegevoegde waarde
Burap	Bestuursrapportage
BWR	Bedrijf voor Werk en Re-integratie

C

CER	Compensatie Eigen Risico
CKC	Centrum voor Kunst en Cultuur
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers

G

GBA	(wet) Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GKB	Gemeentelijke Kredietbank
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	Gedeputeerde Staten
GVVP	Gemeentelijk verkeer- en vervoerplan

H

HH	Hulp bij het huishouden
----	-------------------------

I

ISK onderwijs	Eersteopvangschool (vroeger: internationale schakelklas, ISK)
---------------	---

L

LV WOZ	Landelijke Voorziening WOZ
--------	----------------------------

M

MJB	Meerjarenbeschikking
-----	----------------------

O

OBS	Openbare Basisschool
ODG	Omgevingsdienst Groningen
Ozb	Onroerendezaakbelasting

P

POB	Projectontwikkelbureau
POV	Omgevingsverordening provincie Groningen
PPS	Publiek Private Samenwerking
PS	Provinciale Staten

R

RNI	Registratie Niet Ingezetenen
RvIG	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

S

SW-bedrijf	Sociale werkplaats
------------	--------------------

V

VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VVN	Veilig Verkeer Nederland
VZN	Stichting Veiligheidszorg Noord

W

Wiz	Werk Inkomen & Zorg
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering onroerende zaken
WTCG	Wet Tegemoetkoming Chronisch Zieken en gehandicapten
WSW	Wet sociale werkvoorziening

7 Voorstel Bestuursrapportage 2015

Op grond van het voorgaande stellen wij u voor:

1. de begrotingswijzigingen 2015 vast te stellen;
2. de begrotingswijzigingen 2015 voortvloeiende uit de kapitaallastenschuif vast te stellen;
3. de budgettair neutrale technisch administratieve mutaties 2015 vast te stellen.

Haren, 15 september 2015

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester